

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ιστορική Παλαιοντολογική Συλλογή της Σιάτιστας

Η έκθεση των απολιθωμάτων, κυρίως από προβοσκιδωτά ζώα, της Ιστορικής Παλαιοντολογικής Συλλογής της Σιάτιστας είναι ανοικτή για το κοινό! Η ομάδα της Ευαγγελίας Τσουκαλά (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Γεωλογίας) και ο Dick Mol (επιστημονικός συνεργάτης του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας του Ρότερνταμ και της Μηλιάς Γρεβενών, πρόεδρος του Mammuthus Club International), άρχισαν να εργάζονται στη συλλογή της Σιάτιστας πριν από μερικά χρόνια. Και οι δύο επιστήμονες δραστηριοποιούνται στον τομέα των απολιθωμάτων προβοσκιδωτών και έχουν κάνει μεταξύ άλλων, μεγάλο έργο για τον μαστόδοντα της Μηλιάς, όπου έχουν αποκαλυφθεί χαυλιόδοντες ενός πολύ μεγάλου μαστόδοντα. Αυτοί οι χαυλιόδοντες έχουν μήκος πάνω από 5 μέτρα και έχουν καταγραφεί στο βιβλίο των παγκόσμιων ρεκόρ Γκίνες.

Πριν από τρία χρόνια, η επιστημονική ομάδα ήρθε στη Σιάτιστα για να συντηρήσει και να πάρει ορισμένες μετρήσεις από δόντια ελεφάντων, μαστόδοντων και μαμούθ που φυλάσσονται στην Ιστορική Παλαιοντολογική Συλλογή της Σιάτιστας. Οι επιστήμονες έμειναν πολύ ενθουσιασμένοι με τα σημαντικά απολιθώματα που συλλέχθηκαν από ανθρώπους της Σιάτιστας από το 1902. Το 2009 αποφάσισαν να συνεχίσουν τις εργασίες τους στα απολιθώματα αυτά, καθιστώντας τη συλλογή διαθέσιμη για επιστημονικές μελέτες, ώστε να αναπτυχθεί μια νέα έκθεση. Ο κ. Κωνσταντίνος Κοσμίδης, τέως Δήμαρχος της Σιάτιστας, ξεκίνησε ένα νέο εκθεσιακό χώρο στο αναπαλαιωμένο κτίριο του Τραμπαντζείου Γυμνασίου. Η Ε. Τσουκαλά και ο D. Mol ανέπτυξαν ένα ελκυστικό σχέδιο για μια νέα ανάδειξη που αποφασίστηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σιάτιστας να εκτελεστεί, τον Δεκέμβριο του 2009.

Η εξειδικευμένη ομάδα, περιλαμβάνοντας σχεδιαστές, καλλιτέχνες, φωτογράφους και τεχνικούς, έχει αναπτύξει μια όμορφη ιστορία για τα απολιθώματα, η οποία μπορεί να εξιστορήσει το γεωλογικό παρελθόν μας. Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκαν την Πέμπτη 18 Αυγούστου τα εγκαίνια της νέας έκθεσης, η οποία άνοιξε επίσημα από τη Δήμαρχο Βοΐου, κ. Παναγιώτα Ορφανίδου. Οι επισκέπτες μπορούν να πληροφορηθούν για την παλαιοντολογία, τα απολιθώματα, τις κλιματικές αλλαγές κατά το χρόνο και για τους πραγματικούς γίγαντες που περιπλανιόταν στην ευρύτερη περιοχή της Σιάτιστας μερικά εκατομμύρια χρόνια πριν.

Στην έκθεση δεν παρουσιάζονται απλά τα απολιθώματα στις ωραίες προθήκες που κατασκευάστηκαν από τους αδελφούς Γκούντρα, αλλά και η

πραγματική δουλειά των επαγγελματιών καλλιτεχνών από την οποία φαίνεται πως έμοιαζαν τα ζώα, βάσει των απολιθωμάτων από την ευρύτερη περιοχή της Σιάτιστας, τα οποία έχουν σήμερα εξαφανιστεί,. Μεταξύ άλλων, ένα μεγάλο μοντέλο κλίμακας 1:3,5 ενός εξαφανισμένου ελέφαντα με ίσιους χαυλιόδοντες κεντρίζει το ενδιαφέρον της έκθεσης. Οι επισκέπτες μπορούν να μάθουν πολλά για το γεωλογικό μας παρελθόν, ενός ζωντανού πλανήτη. Επίσης εντυπωσιακή είναι η πανοραμική φωτογραφία της έκθεσης, πλάτους άνω των 4 μέτρων, της πόλης της Σιάτιστας με τα γύρω βουνά όπου ήταν κάποτε το βασίλειο των μαμούθ, των μαστόδοντων και των ελεφάντων.

Το Τραμπάντζιο ήταν κατάμεστο. Πολλοί άνθρωποι από την περιοχή, αλλά και από άλλα μέρη της Ελλάδας και του κόσμου, παραβρέθηκαν στην τελετή έναρξης. Ο Ολλανδός γλύπτης, Remie Bakker, ένας από τους καλλιτέχνες που συνεργάζονται με την ομάδα, εξηγούσε στα παιδιά και έδειχνε χρησιμοποιώντας πηλό, πώς εργάζονται οι επιστήμονες για να πάρουν τα καλύτερα αποτελέσματα για την αναπαράσταση των προϊστορικών ζώων. Ο Remie Bakker και οι συνεργάτες του οργάνωσαν μία εκδήλωση για τα παιδιά, όπου το καθένα μπορούσε να κάνει το δικό του μαμούθ! Αυτό εντυπωσίασε πολύ το ευρύ κοινό.

Ο Dick Mol, ένας από τους βασικούς συντελεστές στον σχεδιασμό της έκθεσης, προσέφερε εξαιρετικά σημαντικά απολιθώματα για την Ιστορική Παλαιοντολογική Συλλογή της Σιάτιστας, τα οποία έχουν τεθεί στη διάθεση του κοινού. Δεδομένου ότι η Σιάτιστα είναι γνωστή για τη βιομηχανία γούνας, μεταξύ των άλλων, προσέφερε και τρίχωμα ενός μαμούθ ηλικίας 24.000 χρόνων! Αυτή η γούνα ανασκάφηκε από τον Mol το 1999 στο μόνιμο στρώμα πάγου της βόρειας Σιβηρίας στη Ρωσία. Ολοκληρώνεται έτσι η ιστορία της έκθεσης, κατά την οποία τα μαμούθ εμφανίζονται περίπου 5 εκατομμύρια χρόνια πριν.

Η Ε. Τσουκαλά, ο D. Mol και η ομάδα τους, είναι πολύ περήφανοι για την έκβαση της έκθεσης, ειδικά γιατί στην Ιστορική Παλαιοντολογική Συλλογή της Σιάτιστας παρουσιάζεται μια από τις ανακαλύψεις τους, ένας γομφίος Στεγόδοντα, ενός εξαφανισμένου είδους που έμοιαζε με ελέφαντα. Μέχρι στιγμής αποτελεί και την μοναδική εμφάνιση του Στεγόδοντα στην Ευρώπη! Ο γομφίος αυτός θα ρίξει νέο φως στην κατανομή αυτών των εξαφανισμένων ζώων, τα οποία είναι ευρέως γνωστά στην Ασία. Η ανακάλυψη αυτή δημοσιεύθηκε επιστημονικά από τους Dick Mol, Ευαγγελία Τσουκαλά και Άννα Μπατσάκη στο 5^ο Διεθνές Συνέδριο Προβοσκιδωτών στη Γαλλία, τον Αύγουστο 2010. Όπως φαίνεται μπορούμε όλοι μας να μάθουμε πολλά από τα απολιθώματα, τα οποία μπορούν να βρεθούν σχεδόν παντού.

Πραγματικά αξίζει να επισκεφθεί κανείς την έκθεση της Ιστορικής Παλαιοντολογικής Συλλογής της Σιάτιστας.

Press Release, Friday August 19, 2011.

Historical Paleontological Collection of Siatista

The exhibition on fossil proboscidean remains from the Historical Paleontological Collection of Siatista is open to the public! It can be visited by the public. The team of Evangelia Tsoukala (Aristotle University, Thessaloniki) and Dick Mol (Mammoth Club International), world renowned paleontologists started working in Siatista on the collections some years ago. Both scientists are very active in the field of fossil proboscideans and have, amongst others, done great work on the mastodons which have been excavated in a sand pit in Milia. In Milia they have unearthed tusks of a very large mastodon. These tusks have a length of over 5 meters and are holding a World Record.

Three years ago they came to Siatista to take some measurements of molars of mastodons, elephants and mammoths which are kept in the Historical Paleontological Collection of Siatista. Both scientists became very enthusiastic about the important fossils which have been collected by people from Siatista since 1888. In 2009 they decided to continue their work on these fossils, making the collection available for scientific studies and to develop a new display. Mr Kostas Kosmidis, former mayor of Siatista, initiated a new exhibition room in the restored Trampantzeion building. Tsoukala and Mol developed an attractive plan for a new display which was decided to produce by the community council in December 2009.

The team of experts, including designers, artists, photographers and technicians has developed a beautiful story what the fossils can tell, what we can learn from them about our geological past. In the new exhibition, which was opened officially by the mayor of Voion, Mrs Panagiota Orphanidou and scientists on Thursday evening August 18, is a great success. Here the visitors can learn about paleontology, about fossils, about climate change at the time real giants were roaming the area of Siatista some million years ago.

The exhibition is not only showing the real fossils in wonderful show cases produced by the Gkoudras brothers of Siatista, but also art work by professional artists showing how these extinct animals looked liked, based on the fossils from the area of Siatista. Amongst others, a huge scale model (1:3,5) of an extinct straight-tusked elephant is a real eye-catcher in the colorful exhibition. Here the visitors can learn a lot about our geological past, a living planet. Another eye-catcher in the exhibition is a panorama picture, measuring more than 4 meters wide of Siatista in the mountains, once the realm of mammoths, mastodons and elephants.

It was quite crowded in the Trampantzeion. Many people from our area and far away showed up at the opening ceremony. For children, the Dutch sculptor, Remie Bakker, one of the artists working in the team, was telling and showing with clay how to cooperate with scientists to get the best results for reconstructing prehistoric animals. For the children, Bakker and colleagues organized a kind of work-shop. Everybody could make its own mammoth! This was very much appreciated by the large public.

Since Siatista is well known for its fur industry, Dick Mol, one of the key-role players in the exhibition plans, offered extremely interesting fossils to the Historical Paleontological Collection of Siatista. They have been put on display, amongst others some fur of a woolly mammoth, some 24.000 years old! This fur was excavated by Mol in 1999 in the permafrost of northern Siberia, Russia. It completes the story in the exhibition on the story of where the mammoths originates some 5 million years ago.

Tsoukala, Mol and their team, are very proud on the out-come of the exhibition, especially because it is showing one of their discoveries in the Historical Paleontological Collection of Siatista, a molar of a stegodon, an extinct elephant-like animal. So far, this is the only Stegodon known in Europe! This molar will shed new light on the distribution of these extinct animals which have been quite common in Asia. The molar was scientifically published by Dick Mol, Evangelia Tsoukala and Anna Batsi at the World of Mammoths and their Relatives Conference in France, last year. It seems that we all can learn a lot of fossils which can be found almost everywhere.

It is highly recommended to visit the exhibition of the Historical Paleontological Collection of Siatista.